

Stora och små prestationer på Gasherbrum

Förstabestigningen av GII (8 035 m) ägde rum 1956, G I (8 068 m) bestogs 1958, G IV (7 980 m) 1958 och G III (7 952 m) slutligen 1975.

Jag vill nämna följande aktiviteter på bergen därefter:

1975: Peter Habeler och Reinhold Messner klättrade en ”groundbreaking” nytur på G I i alpin stil – Första bestigningen av 8 000 meters berg i alpin stil, dessutom nytur on-sight! Världsklass!

1982: På G I nådde Felix Oppenheim ca 7 800 m, som fotograf för Sylvain Suadan.

1983: Voytek Kurtyka och Jerzy Kukuczka klättrade först en nytur på G II, för sedan att utan tillstånd klättra en nytur på G I. Alpin stil on-sight, Världsklass. Världsklass.

1984: Messner och Kammerlander klättrade upp för G II och traverserade över till toppen av G I, varifrån de tog sig ner, på totalt sju dagar. Alpin stil on-sight, Världsklass.

1985 citerad från Bergsport mars –86 S 4 –5 ”Klätteråret 1985” av Lasse Grankvist:

... Femtio procent av våra expeditioner till Himalaya lyckades. P-O Bergström, Tommy Sandberg (årets 50-åring förresten) och Peter Weng heter Sveriges första 8000m-klättrare. Bestigningen av Gasherbrum 2 skedde med bred marginal och ingen hjälp utifrån användes, förutom de fasta rep andra expeditioner hade satt upp. Fair prestation.

I tillägg: gästarbetaren Francois Germain nådde tidigare toppen (16 juli) tillsammans med japanen Kato.

1985 sattes en ny ribba för världsprestation, när Woichiech Kurtyka och Robert Schauer i alpin stil klättrade Västväggen på G IV. Ovan om väggen på kammen mot toppen, gav kombination av sämre väder och måttliga resurser att de avstod från toppen och returnerade hela till livet. Världsklass.

1991: Oskar Kihlberg, Carl-Johan Lagne och Mikael Reuterswärd försökte klättra G II utan höghöjdsbärare. Lagne och Reuterswärd vände ca 100 m under toppen, Reuterswärd hade som intention att flyga parapent från toppen.

1996: Jean Christoph Lafaille repeterade solo Messner och Kammerlanders travers på 3 dagar. En naturlig, tidsmässig prestationsutveckling i förhållande till Messner och Kammerlander 1984. Världsklass.

1997: Johan Åkerström och Magnus Ryden nådde toppen av G I. På deras expedition deltog Florin Pocol och Stefan Blomberg. Officiellt var de en del av den kommersiella engelska expeditionen under ledning av David Hamilton. Många andra var samtidigt aktiva. Väl beskrivet i boken *Det gömda berget*.

2005: En svensk expedition försökte i expeditionsstil utan bärare på G II. Ett antal andra expeditioner var aktiva.

Fredrik Ericsson acklimatiserade sig genom att först klättra till ca 100 m under toppen av Layla Peak, för därefter att bege sig till G II och stort sett klättra berget i lättvikts stil; sjölvfallet var där i de nedre delarna av berget tydlig vägbeskrivning p.g.a. fasta rep och utplacerade läger.

2008: Elisabeth Revol gick till toppen av G II via normalvägen, returnerade snabbt till läger 1, vilade och drack, varefter hon via *Japanese Couloir* gick till toppen av G I. Från topp till topp på 52½ timme, troligen världsrekord.

2009: Veikka Gustafsson och japanen Kazuya Hiraide nådde toppen av G I på 7,5 timme. Sannolikt vägledt av fasta rep på större delen av normalleden. Mycket bra tid.

David Fält deltog i försök göra nyurer på G III och G IV.

2010: Den klättertekniskt mindre kapable och oftast osjälvständige äventyraren Fredrik Sträng var omgiven av höghöjdsbärare. Dessa utsätts naturligt för de risker det innebär att lämna dalgångarna.

Källor:

T.ex.:

My vertical world/Jerzy Kukuckzka

Free spirit – a climbers life/Reinhold Messner

Det gömda berget/Svenolof Karlsson

Bergsport och några *Climbing* och *Climb* m.fl. klättertidsningar

Kontakt med många klättrare

Gammalt om 1985 års Gasherbrum II expedition:

Bergsport december 1984

S 3 Skitbra teckning av Magnus Nilsson *Att missförstå kommando*

S 24-26 **Utrustningshörnan Håller – håller ej** av Eric Grund

S 40 ”*Svenska Karakoram-expeditionen 85 Mt Gasherbrum II Tillstånd att bestiga Mt Gasherbrum II (8035 m) vid sydvästra leden har beviljats en svensk grupp under tiden 15 juni och tre månader framåt. Gruppen består av åtta personerf.n.: Per-Olof Bergström, Francois Germain, Anders Landström, Johan Luhr, Bengt Rodin, Tommy Sandberg, Bengt Tengrud och Peter Weng (officiell ledare). ...*”

Mittuppslaget: *Murphys lag* av Per Calleberg

Bergsport oktober –85

S 26 Recension *Eric Shipton The Six Mountain Travel Books* av Lars Cronlund *Eric Shipton (1907-1977) är en av 1900 talets mera framträdande pionjärer inom Himalayaklättring. År 1931 besteg han Kamet 7756m (det högsta bestigna berget på den tiden). ... Han frågade Shipton om han hade lust att klättra lite i Östafrika. Brevskrivaren var HW Tillman och detta ledde till att ett av de mer kända replagen i Himalayaklättring bildades. ...*

S 30 Förbundsnytt *Sommaren 1985 är en milstolpe inom svensk Himalayaklättring. Tommy Sandberg, P-O Bergström och Peter Weng kom upp på Gasherbrum 2, 8034 meter. År 1975 besteg Tommy Sandberg och P-O Bergström berget Nun 7135 meter. Även det var en milstolpe, eftersom det var första gången som några svenskar kom över 7000 meter. Vi får gratulera dom till en lyckosam genomförd expedition. Dit skall vi även räkna alla de övriga. En expedition är ett lagarbete där alla har del i framgången.*

Bergsport december 1985

S 4 *Gasherbrum II – Varför då?* av PO Bergström (S 6 tredje stycket: ... Första gången vi kom till läger 2 var när Francois och jag gjorde ett toppförsök den 13 juli. Det var alldeles för tidigt för mig, men Francois var starkare och bättre acklimatiserad, så han kunde fortsätta mot toppen tillsammans med ett par japaner som också befann sig i läger 2. Att han fortsatte uppåt var något som vi andra i expeditionen var helt med på. Han hade - och tog – chansen medan han själv var i form och vädret var hyfsat. Den 16 juli stod Fracois och japanen Kato på toppen. Expeditionen hade i

princip lyckats, men vi hoppades fortfarande på att få upp de första svenskarna över 8000 meter...)

S 21 *Be the president* av Daniel Bidner

S 31 Futuristisk etnologisk isklätterrelaterad teckning av Magnus Nilsson

Bergsport mars –86

S 4–5 Klätteråret 1985 av Lasse Grankvist: ... Förra året var det som svenskar nådde över 8000m för första gången. Förra året var det som massmedia fick upp ögonen för oss. Där beskrevs svensk modern klättring i flera artiklar och TV intervjuade för första gången två aktiva svenska klättrare. Även i radion hördes flera reportage. Förra året hände inte någon allvarlig olycka med svenskar inblandade, även om tillbudet flera gånger var otäcka.

Femtio procent av våra expeditioner till Himalaya lyckades. P-O Bergström, Tommy Sandberg (årets 50-åring förresten) och Peter Weng heter Sveriges första 8000m-klättrare. Bestigningen av Gasherbrum 2 skedde med bred marginal och ingen hjälp utifrån användes, förutom de fasta rep andra expeditioner hade satt upp. Man får hoppas att vunna erfarenheter kan användas på den mycket större uppgiften 1987: Everest!